



PERSMEDEDELING

**MINISTER-PRESIDENT KRIS PEETERS,
MINISTERS HILDE CREVITS, PHILIPPE MUYTERS,
JOKE SCHAUVLIEGE**

Brussel, 15 maart 2013

Vlaamse Regering kiest voor groei van Antwerpse haven mét respect voor leefomgeving

GRUP Afbakening zeehavengebied Antwerpen en actieprogramma goedgekeurd

De Vlaamse Regering heeft vandaag het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor het havengebied van Antwerpen goedgekeurd. Met die beslissing legt de regering de nieuwe grenzen vast waarbinnen de haven zich in de toekomst verder op een duurzame wijze kan ontwikkelen. Tegelijk keurde de regering een uitgebreid actieprogramma goed. Dat moet er voor zorgen dat de groei van de haven van Antwerpen samengaat met leefbare polderdorpen, een duurzame landbouw en robuuste natuur. Het GRUP wordt nu nog voor advies aan de Raad van State voorgelegd, waarna het definitief van kracht zal zijn.

ECONOMISCHE VOORTREKKERSROL

De haven van Antwerpen speelt een belangrijke rol in de economische welvaart in Vlaanderen. In de Antwerpse haven werken meer dan 60.000 mensen, van wie 14.000 alleen al in de Waaslandhaven op Linkerscheldeoever. De activiteiten in de haven zorgen op andere plaatsen in Vlaanderen voor nog eens 87.000 banen. In gemeenten rond de haven – zowel op linker- als Rechterscheldeoever - loopt het aantal werknemers die in de haven werken, zelfs op van 10 tot 30 procent van de inwoners. Voor die gemeenten en voor de Vlaamse economie is de haven van levensbelang. De ontwikkelingsplannen voor de haven zijn noodzakelijk opdat de haven ook in de toekomst haar voortrekkersrol van de Vlaamse economie zou behouden en haar rol als wereldhaven handhaaft.

HET GRUP GEEFT DE HAVEN EEN PERSPECTIEF VOOR DE LANGE TERMIJN

Bij de opmaak van het Strategisch Plan voor de haven van Antwerpen werden verschillende groeiscenario's bestudeerd. Het uitgangspunt: een evenwicht tussen economische ontwikkeling, mobiliteit, leefmilieu, natuur, landbouw en leefbare polderdorpen. Na grondige studie en uitgebreid overleg in het kader van het plan-MER, koos de Vlaamse Regering in september 2009 voor het 'maatschappelijk meest haalbare alternatief' of MMHA. Dat groeiscenario gaat over economie en

infrastructuur, maar ook over bewoning, landbouw, milieu, natuur en erfgoed. Elk van die thema's hangt samen met ruimte, die nu wordt afgebakend in een GRUP. Hierdoor wordt het duidelijk welke bestemming elk gebied (haven, wonen, landbouw, natuur, ...) heeft. Zo krijgen alle betrokkenen rechtszekerheid, ook de bedrijven die investeringen plannen in het gebied.

Het GRUP werd in de zomer van vorig jaar onderworpen aan een openbaar onderzoek. De plannen van het GRUP lagen op verschillende plaatsen ter inzage. Tijdens 2 infomarkten werden de plannen uitgebreid toegelicht. Tijdens het openbaar onderzoek zijn 178 bezwaren ingediend. De Vlaamse Regering heeft die grondig bestudeerd en waar nodig het GRUP bijgestuurd. De grote lijnen van het voorstel van GRUP bleven evenwel behouden in de definitieve beslissing van de Vlaamse Regering.

Wat houdt het plan in?

In het GRUP kiest de Vlaamse Regering voor een uitbreiding van het havengebied met ongeveer duizend hectare. Op Rechterscheldeoever wordt gekozen voor inbreiding en verdichting. Op Linkerscheldeoever wordt ook inbreiding voorzien maar is er ook plaats voor havenuitbreiding.

Linkerscheldeoever

Het GRUP omvat op het vlak van de haveninfrastructuur de verlenging van het Verrebroekdok en de bouw van de Deurganckdoksluis. Naast het Deurganckdok wordt plaats gemaakt voor een nieuw havengebied: de Saeftinghezone. In haar regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering aangegeven dat zij de Ontwikkelingszone Saeftinghe wil voorbehouden voor maritieme, logistieke en/of industriële functies. Zij zal pas verder beslissen over de exacte invulling van de Saeftinghezone (bijvoorbeeld de verhouding van containeroverslag versus industriële activiteiten) nadat een maatschappelijke afweging en bijkomend studiewerk afgerond zijn. Het GRUP maakt nu alvast de verdere projectontwikkeling van een Saeftinghedok ruimtelijk mogelijk.

Om de omliggende dorpen leefbaar te houden komen er nieuwe bufferzones. De bestaande bufferzones bij Verrebroek, Kieldrecht en Kallo worden uitgebreid. Vanaf Putten West, in noordelijke richting, wordt de dijk doorgetrokken tot aan de kerncentrale van Doel. De herbestemming van de geplande buffer voor Zwijndrecht, Melsele en Beveren ten zuiden van de E34 zal deel uitmaken van een GRUP voor de E34.

In overeenstemming met Europese regels zorgt het GRUP ook voor de noodzakelijke natuurontwikkeling om verschillende diersoorten en hun leefomgeving duurzaam te behouden terwijl de haven zich verder uitbreidt en ontwikkelt. De Vlaamse Regering kiest ervoor om natuur te concentreren in grote, aaneengesloten, hoog kwalitatieve gehelen waar de natuur zich optimaal kan ontwikkelen, volgens het principe van het zuinig ruimtegebruik. Er komt een belangrijk areaal slikken en schorren tussen de Saeftinghezone en de Nederlandse grens, aansluitend op het Verdronken Land van Saeftinghe. Daardoor zijn de nabijgelegen gebieden ook beter beschermd tegen overstromingen.

Ook voor landbouwgebieden komt er nu duidelijkheid. Gebieden die niet behoren tot het havengebied, en die niet nodig zijn voor natuurontwikkeling, worden ingekleurd als landbouwgebied. Het gebied ter hoogte van de Muggenhoek en het westelijke deel van de Nieuwe Arenbergpolder blijft voorlopig landbouwgebied. In functie van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen

kunnen deze gebieden op termijn omgezet worden naar natuurgebied. Voor landbouw is in dit GRUP als algemeen uitgangspunt gehanteerd dat het landbouwgebruik zo lang mogelijk wordt gehandhaafd, totdat de gebieden definitief moeten worden ingenomen voor havenontwikkeling en natuurcompensaties.

Rond de kerncentrale van Doel geldt een perimeter waarbinnen het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle om advies gevraagd dient te worden bij vergunningsaanvragen voor bestaande of nieuwe Sevesobedrijven. Het GRUP houdt ook rekening met de noodzaak om voor de kerncentrale een ontsluitings- en een noodweg te voorzien.

Rechterscheldeoever

Op Rechterscheldeoever is er geen plaats voor uitbreiding. Daarom kiest de Vlaamse Regering daar voor inbreiding en verdichting. Sommige gebieden krijgen een betere structuur, een paar buffers worden uitgebreid en er is plaats voor nieuwe natuur.

Aan de Noorderlaan maken kleinhandelszaken op termijn plaats voor havenactiviteiten. De kmo-zone Schijns wordt verder uitgebouwd tot Logistiek Park Schijns. Voor binnenvaart komt er een nieuwe wachtplaats 'Noordland'. Door het plan kunnen ook de nieuwe Tijlmanstunnels een vergunning krijgen. Een van die tunnels is een fietsverbinding.

Rond Berendrecht en Zandvliet kan de buffer verder ontwikkeld worden. Het plan omvat de uitbreiding van de Stocatradijk. Het GRUP maakt natuurontwikkeling in de Berendrechtse Opstalvallei verder mogelijk. Daar komt een geluidsbuffer langs de A12. Tussen bestaande en nieuwe natuurgebieden worden er ecologische verbindingen aangelegd.

De Ettenhovense polder in Stabroek blijft behouden als landbouwgebied. Die polder is aangeduid als erfgoedlandschap.

BEWONING

Het is onvermijdelijk dat de havenontwikkeling invloed heeft op bewoning, landbouw en natuur. Om diverse redenen kan bewoning in Doel-centrum, waarover veel eerder al een beslissing werd genomen, niet behouden blijven. En ook in Ouden Doel en Rapenburg zal de bewoning over enkele jaren verdwijnen.

De twee gehuchten komen in een aan getijden onderhevig gebied te liggen, wat consequenties heeft voor de veiligheid. Een behoud van de gehuchten zou betekenen dat de bewoners als het ware in een kuip gaan leven, omringd door hoge dijken die het getij moeten keren. Bovendien zou de woon- en leefkwaliteit ingrijpend veranderen omdat de bereikbaarheid en het uitzicht sterk zouden wijzigen. De aanleg en het onderhoud van deze dijken, de infrastructuurwerken en onderhoud voor de waterhuishouding (afwatering, waterzuivering, tegengaan van verzilting), voor de bereikbaarheid en voor de nutsleidingen zouden een hoge investeringskost met zich meebrengen. Daarnaast kan het behoud van de gehuchten een beperkte negatieve impact hebben op de omliggende natuur omdat er meer visuele en geluidsverstoring zal optreden.

De overheid heeft sinds de jaren '80 in de gebieden die door het gewestplan van 1978 als "havenuitbreidingsgebied" werden aangeduid (onder andere Ouden Doel en Rapenburg), al heel wat woningen verworven. Als gevolg daarvan zijn er op dit ogenblik in Ouden Doel nog 16 bewoonde woningen in private eigendom, in Rapenburg 2.

SOCIAAL BEGELEIDINGSPLAN

Om de nadelige gevolgen van de havenuitbreiding zoveel mogelijk op te vangen heeft de Vlaamse Regering een sociaal begeleidingsplan opgesteld. Dat bevat maatregelen voor bewoners, landbouwers (zowel eigenaars als pachters), zelfstandigen en ondernemingen.

Bewoners kunnen een beroep doen op een premie voor herinrichtingskosten en rekenen op voorrang bij sociale huisvesting of op maat gesneden begeleiding door de bemiddelaar. De Vlaamse Regering zal ook mogelijkheden creëren voor herhuisvesting in Prosperdorp. Daardoor krijgen onder meer de bewoners van Ouden Doel en Rapenburg de kans een nieuwe woonst te betrekken in een gelijkaardige leefomgeving.

Landbouwers krijgen de mogelijkheid om via de 'grondenbank' elders gronden te kopen. Zij kunnen ook een beroep doen op een vergoeding bij investeringen voor de omschakeling van teelt (reconversievergoeding), voor het uitoefenen van hun landbouwactiviteit op een kleinere oppervlakte (reductievergoeding) of voor bedrijfsverplaatsing. Bovendien kunnen ze rekenen op begeleiding door de bemiddelaar grootschalige Vlaamse infrastructuurprojecten.

Zelfstandigen kunnen dan weer rekenen op individuele begeleiding door de bemiddelaar.

Om de getroffen eigenaars, bewoners, landbouwers en zelfstandigen te informeren over maatregelen uit het sociaal begeleidingsplan, worden er de volgende weken **informatievergaderingen** georganiseerd. Tijdens die vergaderingen zullen de bemiddelaar, de aankoopcommissaris en de Vlaamse Landmaatschappij de verschillende mogelijkheden uit het plan toelichten.

Naast die infovergaderingen kunnen getroffen personen ook terecht bij de bemiddelaar voor een persoonlijk onderhoud en individuele begeleiding.

ACTIEPROGRAMMA

De Vlaamse Regering kiest er nadrukkelijk voor om de economische ontwikkeling in en om de haven van Antwerpen te realiseren in overeenstemming met leefbare polderdorpen, duidelijkheid voor de landbouw en robuuste natuur. Daarom keurde de Vlaamse Regering – naast het GRUP – een uitgebreid actieprogramma goed. Dat actieprogramma bevat flankerende maatregelen en acties die de kwaliteit van de leefomgeving in het gebied moeten versterken.

Die maatregelen hebben onder meer betrekking op economie en werkgelegenheid, op de landbouw en de leefbaarheid van de woonkernen, op de natuur en het milieu (bv. luchtkwaliteit), op de

mobiliteit en de recreatie (bv. fietsverbindingen zowel voor woon- en werkverkeer als voor recreatie), op de landschappelijke en de erfgoedwaarden (bv. studie ruraal erfgoed). Rond al die thema's zijn concrete acties uitgewerkt die in overleg met de lokale besturen en de middenveldorganisaties uitgevoerd worden. Daartoe werd in november 2012 het Centraal Netwerk opgericht, dat bestaat uit vertegenwoordigers van de betrokken middenveldorganisaties en overheden. De voorzitter van het Centraal Netwerk is Jan Hemelaer, die door de Vlaamse Regering werd aangesteld als procesmanager. Wie de laatste stand van zaken over de ontwikkeling van het Antwerpse havengebied wil opvolgen, kan terecht op www.havenvandetoekomst-antwerpen.be. Daar vindt u ook informatie over het actieprogramma.

VOLGENDE PROCEDURESTAPPEN

Na de beslissing van de Vlaamse Regering vandaag wordt het GRUP ter advies voorgelegd aan de Raad van State. De Raad heeft maximum 30 dagen om advies te verlenen. Ten laatste een tweetal weken na het advies van de Raad van State dient de Vlaamse Regering het GRUP definitief vast te stellen. Daarna verschijnt het GRUP in het Belgisch Staatsblad, zodat het 14 dagen later van kracht is.

Persinfo:

Thomas Pollet
Woordvoerder Vlaams minister Philippe Muyters
Gsm 0474 69 56 08
thomas.pollet@vlaanderen.be

Cybelle-Royce Buyck
Woordvoerder Vlaams minister Hilde Crevits
Gsm 0486 14 12 72
persdienst.crevits@vlaanderen.be

Patrick Verstuyft
Woordvoerder Vlaams minister Joke Schauvliege
Gsm 0475 51 56 05
persdienst.schauvliege@vlaanderen.be

Luc De Seranno
Woordvoerder minister-president Kris Peeters
Gsm 0477 38 23 37
Luc.deseranno@vlaanderen.be

Jan Hemelaer
Procesmanager Ontwikkeling Havengebied Antwerpen
Jan.hemelaer@vlaanderen.be